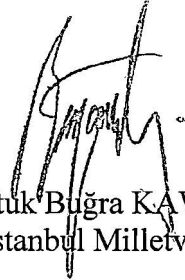

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Dışişleri Bakanı Sayın Hakan FİDAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 23/6/2026

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili

Son dönemde ulusal ve uluslararası basında yer alan haberlerde, 1971 yılından bu yana kapalı bulunan Heybeliada Ruhban Okulu'nun yeniden açılmasına yönelik çalışmaların hız kazandığı, bu konuda Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ilgili kurumlara talimat verdiği ve çeşitli hukuki modeller üzerinde çalışıldığı yönünde iddialar gündeme gelmiştir. Ayrıca ABD Başkanı Donald Trump'ın konuya ilişkin girişimlerde bulunduğu ve Heybeliada Ruhban Okulu'nun yeniden açılması meselesinin Türkiye-ABD ilişkilerinde gündeme getirildiği ifade edilmektedir. Daha da ilginç, ABD Ankara Büyükelçisi Tom Barrack ve Fener Rum Patriği Bartholomeos, farklı tarihlerdeki demeçlerinde 2026 yılının eylül ayını işaret etmiş ve Heybeliada Ruhban Okulu'nun bu tarihte açılmasının hedeflendiğini ifade etmişlerdir. Türk kamuoyunun haberdar bile olmadığı bu süreçte, ABD Büyükelçisinin ve Fener Rum Patriğinin tarih belirtmesi dikkat çekmektedir.

Bilindiği üzere Heybeliada Ruhban Okulu, 1971 yılında yükseköğretim alanındaki yasal düzenlemeler ve Anayasa Mahkemesi kararları sonrasında faaliyetlerini durdurmuştur. Günümüzde ise okulun hangi statüyle açılacağı, hangi kurumsal yapıya bağlı olacağı, yabancı öğrenci kabul edip etmeyeceği ve devlet denetimine tabi olup olmayacağı hususları kamuoyunda yoğun biçimde tartışılmaktadır.

Bu açılardan konu yalnızca bir eğitim kurumu meselesi olmaktan çıkmış; Fener Rum Patrikhanesi'nin hukuki statüsü, "ekümeniklik" tartışmaları, yabancı din adamı yetiştirilmesi, uluslararası baskılar ve Türkiye'nin egemenlik hakları çerçevesinde değerlendirilen çok boyutlu bir mesele hâline gelmiştir. Bazı basın yayın organlarında ve uzman değerlendirmelerinde, okulun devlet denetimi dışında faaliyet göstermesi veya doğrudan Patrikhane'ye bağlı uluslararası bir din eğitimi merkezi niteliği kazanması halinde Türkiye'nin uzun yıllardır savunduğu hukuki pozisyonun değişebileceği yönünde değerlendirmeler yer almaktadır. Bu değerlendirmeler arasında Vatikan modelinin de değerlendirildiği iddia edilmiştir. Bunun Türkiye'nin egemenlik hakları ve bağımsızlığı konusunda yol açacağı muhtemel sorunlar noktasında üzerinde durulması önemlidir.

Öte yandan Patrikhane çevrelerinden gelen açıklamalar ile çeşitli uluslararası çevrelerin talepleri arasında, okulun yalnızca Türkiye'deki Rum Ortodoks cemaatinin din adamı ihtiyacını

karşılacak bir kurum olmasının ötesinde, farklı ülkelerden öğrenci kabul eden ve uluslararası ölçekte din adamı yetiştiren bir merkez olarak yapılandırılmasının gündeme geldiği görülmektedir. Bu durumun Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenlik yetkileri ve mütekabiliyet ilkesi bakımından yaratabileceği sonuçların açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Ayrıca Batı Trakya Türk Azınlığı'nın eğitim, vakıf yönetimi ve dinî temsil alanlarında uzun yıllardır dile getirdiği sorunlar dikkate alındığında, Türkiye'nin bu süreçte nasıl bir diplomatik yaklaşım benimsediği ve mütekabiliyet ilkesinin gözetilip gözetilmediği de kamuoyu açısından önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Heybeliada Ruhban Okulu'nun yeniden açılmasına yönelik olarak hükümet nezdinde yürütülen resmî çalışmalar bulunmakta mıdır?
2. Okulun yeniden açılması yönünde ABD, Avrupa Birliği, Yunanistan veya başka devletlerden Türkiye'ye yönelik diplomatik girişim, talep veya baskı söz konusu olmuş mudur?
3. Heybeliada Ruhban Okulu'nun açılması konusu Türkiye ile ABD arasında gerçekleştirilen görüşmelerde gündeme gelmiş midir?
4. Türkiye'nin iç işlerini ilgilendiren bir konunun, farklı devletlerin dahil olmasıyla uluslararası bir mesele haline getirilmesi söz konusu mudur? Bu süreç, farklı konularda da iç işlerine müdahale ihtimallerini ortaya çıkarmamakta mıdır?
5. Hükümet tarafından değerlendirilen modelde bu yapının hukuki statüsü ne olacaktır?
6. Yapının devlet üniversitelerine bağlı bir yapı olarak mı, Millî Eğitim Bakanlığı denetiminde bir kurum olarak mı, yoksa farklı bir statüyle mi faaliyet göstermesi planlanmaktadır?
7. Fener Rum Patrikhanesi'nin okulun yönetimi ve işleyişine ilişkin talepleri nelerdir?
8. Patrikhane tarafından okulun devlet denetimi dışında veya özel statüyle faaliyet göstermesine yönelik herhangi bir talep iletilmiş midir?
9. Hükümetin değerlendirdiği modelin Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenlik hakları, eğitim sistemi ve yükseköğretim mevzuatıyla tam uyumlu olduğuna ilişkin hukuki görüş veya rapor hazırlanmış mıdır?
10. Batı Trakya Türk Azınlığı'nın eğitim ve dinî özgürlükler alanında yaşadığı sorunlar dikkate alındığında, okulun açılmasına ilişkin süreçte mütekabiliyet ilkesi gözetilmekte midir?
11. Hükümet tarafından Fener Rum Patrikhanesi'nin sözde "ekümenik" statüsüne ilişkin Türkiye'nin mevcut resmî pozisyonunda herhangi bir değişiklik değerlendirilmekte midir?

12. Bakanlığınız, okulun yeniden açılmasının Türkiye'nin dış politikası, egemenlik hakları ve uluslararası hukuk bakımından doğurabileceği sonuçlara ilişkin kapsamlı bir çalışma yürütmekte midir?